

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ЧАСТИНА I. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: СТРУКТУРА, ФУНКЦІЇ, МЕХАНІЗМИ	5
1. Теоретичні підходи і походження європейської інтеграції	5
1.1. Теорії європейської інтеграції	5
1.2. Зародження європейських інтеграційних процесів	7
2. Проблеми суверенітету та європейської інтеграції	8
2.1. Суверенітет як поняття міжнародного права	8
2.2. Європейська інтеграція та наднаціональність співтовариств	11
2.3. Право Європейського Союзу і міжнародне право	12
3. Етапи економічної інтеграції.	13
3.1. Договори Європейських Співтовариств	13
3.2. Договір про Європейський Союз	16
3.3. Амстердамський договір	17
3.4. Ніщський договір	18
3.5. Конституція для Європи	18
3.6. Лісабонський договір	19
4. Інституційна система європейського союзу	21
4.1. Європейська рада	22
4.2. Рада Європейського Союзу	23
4.3. Європейська Комісія	27
4.4. Європейський Парламент	31
4.5. Суд Європейського Союзу	33
4.6. Європейський суд аудиторів	34
4.7. Інші інституції	34
4.8. Адміністративний персонал інституцій Співтовариств	35
5. Система ухвалення рішень	36
5.1. Основні види правових актів Європейського Союзу	37
5.2. Процедура ухвалення рішень	38
5.2.1. Процедура співпраці	39
5.2.2. Процедура спільного ухвалення рішень	40
5.2.3. Процедура погодження	41
5.2.4. Комітетська процедура	42
5.2.5. Принцип субсидіарності	43
6. Бюджет європейського союзу	43
6.1. Принципи бюджетного планування	44
6.2. Бюджетна процедура	46
6.3. Структура бюджету	48

7. Зовнішні відносини Європейського Союзу	57
7.1. Правосуб'єктність Європейських Співтовариств	57
7.2. Дипломатичні відносини	59
7.3. Членство в міжнародних організаціях	60
7.4. Договірна здатність	61
7.5. Спільна зовнішня політика та політика безпеки	65
8. Розширення Європейського Союзу	67
8.1. Етапи останніх розширень	68
8.2. Держави-кандидати та члени європейської асоціації вільної торгівлі	73
8.3. Передвступна допомога	74
9. Економічний і валютний союз	75
9.1. Теоретичні основи	76
9.2. Процес творення	78
9.3. Членство у Європейському економічному та валютному союзі.	86
10. Спільний внутрішній ринок	86
10.1. Вільний рух товарів	87
10.2. Вільний рух осіб	91
10.3. Вільний рух послуг	94
10.4. Свобода підприємницької діяльності	95

**ЧАСТИНА II. КОНСОЛІДОВАНІ ВЕРСІЇ ДОГОВОРУ ПРО
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА ДОГОВОРУ ПРО
ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.** 102

Консолідована версія Договору про Європейський Союз 102

Преамбула	102
Розділ I. Загальні положення	104
Розділ II. Положення щодо демократичних принципів	107
Розділ III. Положення щодо установ	109
Розділ IV. Положення щодо посиленої співпраці	115
Розділ V. Загальні положення щодо зовнішніх дій союзу та особливі по- ложення щодо спільної зовнішньої та безпекової політики	116
Глава 1. Загальні положення щодо зовнішніх дій союзу.	116
Глава 2. Спеціальні положення про спільну зовнішню та безпекову політику	118
Секція 1. Загальні положення.	118
Секція 2. Положення щодо спільної безпекової та оборонної політики	126
Розділ VI. Прикінцеві Положення	130

**Консолідована версія Договору про функціонування Європейського
Союзу** 134

 Преамбула 134

 Частина один. Принципи 135

 Розділ I. Категорії та сфери повноважень союзу. 135

 Розділ II. Положення загального застосування. 138

ЧАСТИНА ДВА. ГРОМАДЯНСТВО СОЮЗУ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЯ	140
ЧАСТИНА ТРИ. ПОЛІТИКИ СОЮЗУ ТА ВНУТРІШНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ.	143
Розділ I. Внутрішній ринок	143
Розділ II. Вільний рух товарів	144
Глава 1. Митний союз.	144
Глава 2. Митне співробітництво	145
Глава 3. Заборона кількісних обмежень між державами-членами	145
Розділ III. Сільське господарство та рибальство	146
Розділ IV. Вільний рух осіб, послуг та капіталу	150
Глава 1. Працівники.	150
Глава 2. Право на заснування.	152
Глава 3. Послуги	154
Глава 4. Капітал та платежі	156
Розділ V. Простір свободи, безпеки та правосуддя	157
Глава 1. Загальні положення	157
Глава 2. Політика щодо прикордонних перевірок, притулку та імміграції	160
Глава 3. Судове співробітництво в цивільних справах	162
Глава 4. Судове співробітництво в кримінальних справах	163
Глава 5. Поліцейське співробітництво	167
Розділ VI. Транспорт	169
Розділ VII. Спільні правила конкуренції, оподаткування та наближення законодавства	172
Глава 1. Правила конкуренції.	172
Секція 1. Правила, що застосовуються до суб'єктів господарювання	172
Секція 2. Допомога, що надається державами	175
Глава 2. Податкові положення	177
Глава 3. Наближення законодавства	178
Розділ VIII. Економічна та монетарна політика	180
Глава 1. Економічна політика.	181
Глава 2. Монетарна політика	186
Глава 3. Інституційні положення	189
Глава 4. Особливі положення для держав-членів, валютою яких є євро	190
Глава 5. Перехідні положення	191
Розділ IX. Зайнятість	195
Розділ X. Соціальна політика	197
Розділ XI. Європейський соціальний фонд.	202
Розділ XII. Освіта, професійне навчання, молодь та спорт	203
Розділ XIII. Культура	204
Розділ XIV. Охорона громадського здоров'я.	205
Розділ XV. Захист прав споживачів	207
Розділ XVI. Транс'європейські мережі.	207
Розділ XVII. Промисловість	209
Розділ XVIII. Економічна, соціальна та територіальна згуртованість.	209
Розділ XIX. Дослідження, технічний розвиток і космос	211
Розділ XX. Довкілля.	215
Розділ XXI. Енергетика	217
Розділ XXII. Туризм.	217

Розділ XXIII. Цивільний захист	218
Розділ XXIV. Адміністративне співробітництво	218
ЧАСТИНА ЧОТИРИ. АСОЦЮВАННЯ ЗАМОРСЬКИХ КРАЇН ТА ТЕРИТОРІЙ	219
ЧАСТИНА П'ЯТЬ. ЗОВНІШНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ СОЮЗУ	221
Розділ I. Загальні положення щодо зовнішньої діяльності союзу	221
Розділ II. Спільна торгівельна політика	221
Розділ III. Співробітництво з третіми країнами та гуманітарна допомога	223
Глава 1. Співробітництво з питань розвитку	223
Глава 2. Економічне фінансове та технічне співробітництво з третіми країнами	224
Глава 3. Гуманітарна допомога	225
Розділ IV. Обмежувальні заходи	225
Розділ V. Міжнародні угоди	226
Розділ VI. Відносини союзу з міжнародними організаціями і третіми країнами та місії союзу	229
Розділ VII. Застереження щодо солідарності	229
ЧАСТИНА ШІСТЬ. ІНСТИТУЦІЙНІ ТА ФІНАНСОВІ ПОЛОЖЕННЯ	230
Розділ I Інституційні положення	230
Глава 1. Установи	230
Секція 1 Європейський парламент	230
Секція 2. Європейська рада	234
Секція 3. Рада	235
Секція 4. Комісія	236
Секція 5. Суд Європейського Союзу	238
Секція 6. Європейський центральний банк	248
Секція 7. Рахункова палата	249
Глава 2. Правові акти союзу, процедури ухвалення та інші положення	252
Секція 1. Правові акти союзу	252
Секція 2. Процедури ухвалення актів та інші положення	254
Глава 3. Дорадчі органи союзу	258
Секція 1. Економічно-соціальний комітет	258
Секція 2. Комітет регіонів	259
Глава 4. Європейський інвестиційний банк	260
Розділ II. Фінансові положення	261
Глава 1. Власні ресурси союзу	262
Глава 2. Багаторічна фінансова програма	262
Глава 3. Річний бюджет союзу	263
Глава 4. Виконання бюджету та звільнення від зобов'язань	266
Глава 5. Спільні положення	267
Глава 6. Боротьба проти шахрайства	268
Розділ III. Посилена співпраця	269
ЧАСТИНА СІМ. ЗАГАЛЬНІ ТА ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	272
Список використаних джерел та літератури	280
Додаток. Основна інформація про країни-члени ЄС	305